

**Käsityön taiteen perusopetuksen
yleisen oppimäärän opetussuunnitelma
Rauman kaupungissa
1.8.2006 alkaen**

Leena Haapio-Lehti (pj.) apulaisrehtori, Rauman kaupungin kansalaisopisto

Olli Hyppölä lehtori, Rauman Lyseon peruskoulu

Marja-Leena Pelkonen käsityötieteen lehtori, Rauman opettajankoulutuslaitos

Johanna Saari käsityönopettaja, Rauman Lyseon peruskoulu

SISÄLLYS

1 Taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän tehtävä, tavoitteet ja arvot	2
2 Taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän tavoitteet	2
2.1 Visuaalisten taiteiden suuntautumisvaihtoehtojen (arkkitehtuuri, audiovisuaalinen taide, kuvataide, käsityö) yhteiset tavoitteet.....	2
2.2 Käsityön suuntautumisvaihtoehdon tavoitteet	4
2.3 Varhaisiän ja aikuisten opintojen tavoitteet ja sisällöt käsityön taiteen perusopetuksessa	5
2.3.1 Varhaisiän opintojen tavoitteet ja sisällöt.....	5
2.3.2 Aikuisiän opintojen tavoitteet ja sisällöt	5
3 Opetuksen toteuttaminen	6
3.1 Oppimiskäsitys ja opiskeluympäristö.....	6
3.2 Opintojen rakenne, laajuus ja kesto sekä opetusjärjestelyt	6
3.3 Yhteistyö muiden tahojen kanssa.....	7
4 Käsityön opintokokonaisuuksien tavoitteet ja sisällöt	7
4.1 Käsityön opintokokonaisuudet.....	7
4.2 Esinesuunnittelun ja esineiden valmistuksen tavoitteet ja sisällöt	8
4.3 Tekstiilin ja vaatetuksen suunnittelun ja valmistuksen tavoitteet ja sisällöt	8
4.4 Ympäristön suunnittelun ja rakentamisen tavoitteet ja sisällöt.....	9
5 Henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman laatiminen ja opintojen korvaavuus	9
6 Arviointi	9
7 Todistukset	10

1 Taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän tehtävä, tavoitteet ja arvot

Taiteen perusopetus on ensisijaisesti lapsille ja nuorille tarkoitettua tavoitteellista ja tasolta toiselle etenevää opetusta. Oppilaitos voi myös järjestää alle kouluikäisille varhaisiän opetusta sekä opetusta aikuisille.

Taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän tehtävänä on luoda perustaa emotionaaliselle, esteettiselle ja eettiselle kasvulle, antaa edellytyksiä elinikäiseen taiteiden harrastamiseen sekä mahdollisuuksia ymmärtää taidetta ja kulttuuria ja niiden sisältämiä merkityksiä. Sen avulla pyritään kehittämään oppilaiden ajattelemisen taitoja ja luovuutta elämän eri alueilla. Taiteen perusopetuksen tavoitteena on tukea oppilaan minän kasvua ja kehittymistä sekä hänen kykyään jäsentää ympäröivää todellisuutta. Tavoitteena on myös ohjata oppilasta keskittyneeseen, määrätietoiseen ja pitkäjänteiseen työskentelyyn sekä rakentavaan toimintaan yksilönä ja ryhmän jäsenenä. Lisäksi taiteen perusopetuksen tavoitteena on kehittää ja säilyttää kansallista kulttuuria sekä tukea oppilaan kykyä arvostaa eri kulttuureita ja toimia monikulttuurisessa yhteiskunnassa. Rauman kaupungin järjestämän taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän tarkoituksena on tukea oppilaiden satakuntaisen identiteetin kehittymistä heidän oman käsityöilmänsä avulla.

Taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opetuksessa korostuu taiteidenvälisyys. Tavoitteena on kehittää yhteistyötä taidekasvatusta antavien oppilaitosten ja muiden tahojen kanssa.

Opetus perustuu ihmiskäsitykseen, jossa ihminen on ainutkertainen ja toimii vuorovaikutuksessa toisten ihmisten kanssa sekä vaikuttaa aktiivisesti elämäänsä. Keskeistä on oppilaan luovan ajattelun ja toiminnan tukeminen. Oppilas rakentaa maailmankuvaansa ilmaisemalla ja tutkimalla taiteen keinoin kokemuksiaan ja itselleen merkityksellisiä elämän sisältöjä. Opiskelussa on keskeistä taiteen tekeminen ja sen kokemisen ilo sekä halu, taito, uteliaisuus ja uskallus tulkita taidetta persoonallisesti. Opiskelussa otetaan huomioon myös oppilaiden yksilölliset erot ja tuetaan oppilaan kehittymistä hänen omista lähtökohdistaan.

2 Visuaalisten taiteiden taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän tavoitteet

2.1 Visuaalisten taiteiden suuntautumisvaihtoehtojen (arkkitehtuuri, audiovisuaalinen taide, kuvataide, käsityö) yhteiset tavoitteet

Visuaalisten taiteiden taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opetuksen tavoitteena on kehittää oppilaan taitoja toimia tietoon ja vuorovaikutukseen pohjautuvassa yhteiskunnassa. Tavoitteena on kehittää visuaalisen ajattelun taitoja niin, että oppilaalle syntyy käsitys visuaalisen ilmaisun laaja-alaisuudesta ja kerroksellisuudesta. Oman taiteellisen työskentelyn avulla oppilas voi määrittää suhdettaan luontoon ja kulttuuriin sekä ymmärtää, analysoida ja tulkita yhteiskunnassa ilmeneviä visuaalisia merkityksiä. Tavoitteena on, että oppilas opintojen myötä oppii ymmärtämään taiteen merkityksen omassa elämässään.

Visuaaliset valmiudet

Oppilas oppii

- ajattelunvalmiuksia – maailman jäsentämistä näkemänsä ja kokemansa avulla
- oman työskentelynsä jäsentämistä ja pohdintaa
- käyttämään omassa ilmaisussaan ajatuksiaan, mielikuviaan, tunteitaan, tietojaan ja taitojaan
- visuaalisten taiteiden käsitteitä ja sanastoa ja osaa käyttää niitä.

Ilmaisu

Oppilas oppii

- ilmaisemaan ajatuksiaan ja tunteitaan visuaalisesti
- ilmaisussa tarvitsemiaan taitoja ja tietoja
- käyttämään keskeisiä välineitä, työtapoja ja materiaaleja sekä soveltamaan niitä työskentelyssään
- soveltamaan taitojaan ja tietojaan oman työn suunnittelussa ja toteuttamisessa
- hakemaan vaikutteita työskentelynsä luonnosta, rakennetusta ympäristöstä, historiallisista kohteista, museoista ja näyttelyistä, muilta taiteenaloilta, tietokirjallisuudesta ja mediasta sekä visuaalisten ja muiden alojen ammattilaisilta.
- välinehuollon perusteita, materiaalien tarkoituksenmukaista, turvallista ja kestävän kehityksen mukaista käyttöä.

Kulttuurisuhteen kehittyminen

Oppilas oppii

- hankkimaan tietoa oman kulttuurinsa ja muiden kulttuurien elämäntavasta, visuaalisista taiteista, niiden historiasta, nykyisyydestä ja kulttuuriperinnöstä sekä vertailemaan niitä keskenään.
- arvostamaan ja arvottamaan omaa kulttuuriaan ja itselleen vieraita kulttuureita
- tuntemaan vastuuta luonnosta ja elinympäristöstä.

Sosiaaliset ja vuorovaikutukselliset taidot

Oppilas oppii

- oma-aloitteisuutta
- keskittymiskykyä, herkkyyttä, eläytymiskykyä ja itseluottamusta
- ottamaan vastuuta omasta ja ryhmän työskentelystä
- työskentelemään vuorovaikutuksessa ryhmän ja ympäröivän yhteisön kanssa
- käyttämään kulttuuripalveluja.

Arviointikyvyn kehittyminen

Oppilas oppii

- arvostamaan, tulkitsemaan ja arvioimaan sekä omaa että muiden työskentelyprosessia, oppimista ja tuloksia
- arvioimaan visuaalisten taiteiden teoksia, tuotteita, rakennettua ja luonnonympäristöä sekä mediaympäristöä.

2.2 Käsityön suuntautumisvaihtoehdon tavoitteet

Käsityön opetuksen tavoitteena on, että oppilas ymmärtää käsityön merkityksen ihmisen hyvinvointiin. Opetuksen lähtökohtana ovat oppilaan omakohtaiset kokemukset, käsillä työskentely, tuotteiden valmistus ja ilmaisu. Opetuksessa käsityö ilmenee ilmaisuna, tekoina, taitoina, tuotteina ja teoksina. Tavoitteena on, että oppilas ymmärtää suomalaista tekstiili-, esine- ja ympäristökulttuuria sekä kulttuurien erilaisuutta sekä säilyttää ja edelleen kehittää perinteisiä käsityömenetelmiä ja työtapoja.

Käsityötä ja muotoilua tarkastellaan esteettisestä, ilmaisullisesta, käyttötarkoituksen mukaisesta, fysiologisesta ja rakenteellisesta sekä materiaalisesta näkökulmasta. Opetuksessa painotetaan havainnointia: tietoista ympäristön, median ja käsityöprosessin sekä oman toiminnan tarkastelua. Opetussisällöt valitaan niin, että oppilaan taidot ja tiedot, tekniikoiden ja materiaalien sekä työvälineiden monipuolinen tuntemus ja hallinta kehittyvät. Oppilas ohjataan luomaan laadukkaita tuotteita sekä kehittämään kestävästä kehityksen mukaisia ratkaisuja. Tavoitteena on, että oppilas oppii yhdistämään visuaalisia, käyttötarkoituksen mukaisia, ekologisia, taloudellisia ja teknologisia ominaisuuksia käsityötuotteeseen. Tuotteissa tulee näkyä esteettinen, visuaalinen ja kulttuurinen osaaminen sekä perinteen taitaminen.

Käsityön suuntautumisvaihtoehdossa oppilas oppii ilmaisemaan itseään käsityön eri osa-alueilla, joita ovat esinesuunnittelu ja esineiden valmistus, tekstiilin ja vaatetuksen suunnittelu ja valmistus sekä ympäristön suunnittelu ja rakentaminen.

Käsityön perusteissa oppilas oppii ilmaisemaan itseään käsityön kaikilla osa-alueilla. Oppilas havainnoi ympäristöä ja harjoittelee tilan ja suhteiden ymmärtämistä sekä rakenteiden tuntemusta ja visuaalisten ilmaisukeinojen käyttöä. Hän perehtyy luovaan ongelmanratkaisuun. Opiskelun teemat ja tehtävät valitaan niin, että oppilaat kokevat tekemisen ja oppimisen iloa. Oppilas harjoittelee työhön keskittymistä ja omasta työtilasta ja -välineistä huolehtimista. Oppilas oppii arvostamaan omaa ja ryhmän työskentelyä ja töitä sekä tutustuu oman alueellisen kulttuurinsa ja muiden kulttuurien käsityöhön ja muotoiluun.

Käsityön työpajaopintojen tavoitteena on, että oppilas syventää ilmaisuaan ja vuorovaikutustaitojaan. Tavoitteena on, että oppilas oppii käyttämään työskentelyynsä sopivia työtapoja, tekniikoita ja materiaaleja. Oppilas suunnittelee ja valmistaa tuotteita, joiden tekemisessä yhdistyvät taidollinen ja tiedollinen osaaminen sekä elämyksellisyys ja sosiaalinen vuorovaikutus. Oppilas opettelee yhdistämään visuaalisia, käyttötarkoituksen mukaisia, ekologisia, taloudellisia ja teknologisia ominaisuuksia käsityötuotteeseen. Oppilas harjoittelee itsenäistä työskentelyä, käsityöprosessin sanallistamista ja itsearviointia suunnittelu- ja valmistusprosessissa. Oppilas ymmärtää suomalaista tekstiili-, esine- ja ympäristökulttuuria sekä kulttuurien erilaisuutta. Oppilas hahmottaa elinympäristön monimuotoisuutta sekä ympäristön kulttuuriarvoja. Oppilas tutustuu käsityöhön taiteena ja harrastuksena sekä ammatillisena toimintana, taitoteknologiana, alueellisena kulttuurina ja kulttuuriperintönä.

2.3 Varhaisiän ja aikuisten opintojen tavoitteet ja sisällöt käsityön taiteen perusopetuksessa

2.3.1 Varhaisiän opintojen tavoitteet ja sisällöt

Opetus tukee lapsen itsetunnon kehittymistä ja myönteisen minäkuvan muodostumista. Tavoitteena on, että oppilaan kokemukset ja elämykset visuaalisista taiteista ovat myönteisiä. Varhaisiän opetus luo pohjaa myöhemmille visuaalisten taiteiden opinnoille. Oppilas harjoittelee ajatustensa ja tunteidensa ilmaisemista visuaalisin keinoin tutustumalla visuaalisen ilmaisun perusteisiin sekä kokeilemalla erilaisia materiaaleja ja työtapoja. Oppilas harjoittelee muodon antamista sekä käden ja silmän yhteistyötä. Opinnoissa on keskeistä monipuolisten havaintojen tekeminen ja niiden käyttäminen kuvallisessa työskentelyssä. Työskentely on kokonaisvaltaista ja toiminnallista sekä moniaistista ja elämyksellistä. Työskentelyssä on keskeistä leikki ja keksimisen ilo. Oppilas harjoittelee toisten huomioon ottamista ja työhön keskittymistä sekä omasta työtilasta ja -välineistä huolehtimista.

Museo- ja näyttelykäynnit sekä tutustuminen taiteilijoiden, arkkitehtien ja käsityöläisten työskentelyyn on osa opetusta. Tavoitteena on, että oppilas ymmärtää oman harrastuksensa merkityksen itselleen. Opetuksessa otetaan huomioon oppilaan kulttuuritaustat, ikä ja kehitysvaihe.

Oppilas tutustuu käsityön kolmeen osa-alueeseen: esinesuunnitteluun ja valmistamiseen, tekstiilin ja vaatetuksen suunnitteluun ja valmistamiseen sekä ympäristön suunnitteluun ja rakentamiseen. Opetuksessa kokeillaan erilaisia materiaaleja, työtapoja ja perustekniikoita. Oppilas havainnoi ja tutkii lähiympäristöään ja oman kulttuurinsa käsitöitä ja käsityöperinnettä.

2.3.2 Aikuisiän opintojen tavoitteet ja sisällöt

Aikuisille opetusta suunniteltaessa on otettava huomioon heidän kiinnostuksensa kohteet, heidän aiemmat opintonsa ja kokemuksensa visuaalisten taiteiden alueilla. Aikuisia ohjataan laatimaan oma opiskeluohjelma oppilaitoksen opetustarjonnan pohjalta. Opetuksessa luodaan kannustava ja sosiaalisesti vuorovaikutteinen opiskeluympäristö. Aikuisia ohjataan itsenäiseen ja oma-aloitteiseen opiskeluun. Aikuisten opetuksen tavoitteet ja sisällöt ovat samat kuin visuaalisten taiteiden eri suuntautumisvaihtoehtojen perusteissa ja työpajoissa on määrätty.

Opetuksessa korostuvat aikuisten kiinnostuksen kohteet käsityön eri osa-alueilla. Painoalueita ovat esteettinen, visuaalinen ja kulttuurinen osaaminen, perinteen taitaminen, käsityöilmaisun kehittäminen sekä käsityöllisten tekniikoiden ja materiaalien hallinta.

3 Opetuksen toteuttaminen

3.1 Oppimiskäsitys ja opiskeluympäristö

Opetussuunnitelma pohjautuu oppimiskäsitykseen, jonka mukaan oppiminen ymmärretään yksilölliseksi ja yhteisölliseksi taitojen ja tietojen rakennusprosessiksi, jonka kautta syntyy kulttuurinen osallisuus. Taiteen oppiminen on tavoitteellinen, pitkäjänteinen ja kokonaisvaltainen prosessi. Erilaisissa tilanteissa työskennellään opettajan ohjauksessa, vuorovaikutuksessa opettajan ja ryhmän kanssa sekä itsenäisesti. Opettajalla on keskeinen merkitys sekä oppilaan opiskelutaitojen että opiskeluympäristön kehittämiseksi, että erilaisten oppilaiden edistyminen on mahdollista. Myös oppilaalla itsellään on aktiivinen rooli opiskelussa ja oppimisessa. Opetuksessa otetaan huomioon oppilaan aiemmat kokemukset ja hänen elämänsä maailmansa. Oppimisessa lähtökohtana on tutkiva oppiminen ja toiminnallinen lähestymistapa opittaviin asioihin. Työtavat ohjaavat oppilasta arvostamaan kaikkien ryhmän jäsenten työskentelyä ja työn tuloksia.

Tavoitteena on, että opiskeluympäristö tukee oppilaan kasvua ja oppimista sekä antaa hänelle onnistumisen kokemuksia. Hyvä opiskeluympäristö on ilmapiiriltään avoin, myönteinen ja oppilasta rohkaiseva. Oppilaalla tulee olla mahdollisuus asettaa omia tavoitteita, ja häntä tulee kannustaa työskentelemään itsenäisesti ja toisten kanssa. Oppilasta tuetaan löytämään sopivia työtapoja sekä kehittämään taitoja tavoitteelliseen ja pitkäjänteiseen opiskeluun. Oppiminen perustuu tekemällä oppimiseen, suunnitelmallisuuteen sekä kykyyn arvioida omaa oppimista. Tilojen, työvälineiden ja materiaalien tulee mahdollistaa opetussuunnitelman mukainen opiskelu.

3.2 Opintojen rakenne, laajuus ja kesto sekä opetusjärjestelyt

Yleinen oppimäärä eri taiteenaloilla muodostuu opintokokonaisuuksista. Käsiyöopintojen opintokokonaisuuksien tavoitteet ja keskeiset sisällöt määritellään tässä opetussuunnitelmassa samoin kuin mahdolliset opintokokonaisuuksien suorittamista koskevat erityiset ohjeet.

Taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän laskennallinen laajuus on yhteensä 500 tuntia. Opintojen laajuuden laskennallisena perustana on käytetty 45 minuutin pituista oppituntia. Koulutuksen järjestäjän tulee turvata opintonsa aloittaneille oppilaille mahdollisuus koko yleisen oppimäärän suorittamiseen. Annettavan opetuksen määrän tulee mahdollistaa opetussuunnitelmassa määriteltyjen tavoitteiden ja sisältöjen saavuttaminen. Yleisen oppimäärän mukaista taiteen perusopetusta järjestettäessä pyritään joustavuuteen niin, että taiteenala, oppilaan ikä, aiemmin hankitut taidot ja tiedot sekä käytettävät opetusmenetelmät otetaan huomioon.

Opintokokonaisuuksien tarjonta ja järjestys on määritelty paikallisesti ja paikalliset tarpeet huomioon ottaen. Käsiyön taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opinnot muodostuvat perus- ja työpajaopinnoista, joita on yhteensä kymmenen opintokokonaisuutta (6 + 4). Opintokerrat ovat viikko-opetuksessa 3 tuntia kuuden ensimmäisen opintokokonaisuuden aikana ja 4 tuntia työpajaopinnoissa. Opetusta

voidaan antaa viikko-opetuksen lisäksi myös kurssimuotoisena opetuksena ja monimuoto-opetuksena.

Yleiseen oppimäärään kuuluvien opintokokonaisuuksien lisäksi oppilaitos voi tarjota oppilaitoskohtaisia valinnaisia opintokokonaisuuksia, joiden tavoitteet ja sisällöt laaditaan niin, että ne syventävät ja laajentavat opetussuunnitelman perusteissa määritellyjä opintokokonaisuuksia.

Opetuksen järjestäjä päättää oppilaaksi ottamisen käytännön järjestelyistä sekä opiskelijamäärästä tilat, opetusvälineet ja työturvallisuus huomioiden.

3.3 Yhteistyö muiden tahojen kanssa

Käsityön taiteen perusopetuksessa voidaan toimia yhteistyössä esim. satakuntalaisten museoiden, käsityöläisten ja eri oppilaitosten kanssa. Opetuksessa otetaan huomioon mahdollisuuksien mukaan satakuntalaiset maailmanperintökohteet Vanha Rauma, Sammallahdenmäki sekä Euran esihistorian opastuskeskus (Luistarin kalmisto).

4 Käsityön opintokokonaisuuksien tavoitteet ja sisällöt

4.1 Käsityön opintokokonaisuudet

Taiteen perusopetuksen käsityön suuntautumisvaihtoehdossa yleisen oppimäärän opinnot muodostuvat perus- ja työpajaopinnoista, joita on yhteensä kymmenen opintokokonaisuutta. Niissä perehdytään kolmeen osa-alueeseen: esinesuunnitteluun ja esineiden valmistamiseen, tekstiilin ja vaatetuksen suunnitteluun ja valmistamiseen sekä ympäristön suunnitteluun ja rakentamiseen. Tuntijako on määritelty seuraavasti:

1. Käsityön perusteet
Esinesuunnittelu ja esineiden valmistus I,
36 tuntia (viikko-opetuksessa 3 tuntia/viikko 12 viikkoa)
2. Käsityön perusteet
Tekstiilin ja vaatetuksen suunnittelu ja valmistus I
36 tuntia (viikko-opetuksessa 3 tuntia/viikko 12 viikkoa)
3. Käsityön perusteet
Esinesuunnittelu ja esineiden valmistus II,
36 tuntia (viikko-opetuksessa 3 tuntia/viikko 12 viikkoa)
4. Käsityön perusteet
Tekstiilin ja vaatetuksen suunnittelu ja valmistus II
36 tuntia (viikko-opetuksessa 3 tuntia/viikko 12 viikkoa)
5. Käsityön perusteet 36 tuntia
Esinesuunnittelu ja esineiden valmistus III,
36 tuntia (viikko-opetuksessa 3 tuntia/viikko 12 viikkoa)

6. Käsityön perusteet

Tekstiilin ja vaatetuksen suunnittelu ja valmistus III
36 tuntia (viikko-opetuksessa 3 tuntia/viikko 12 viikkoa)

7. Käsityön työpajaopinnot

Esinesuunnittelu ja esineiden valmistus IV,
96 tuntia (viikko-opetuksessa 4 tuntia/viikko 12 + 12 viikkoa)

8. Käsityön työpajaopinnot

Tekstiilin ja vaatetuksen suunnittelu ja valmistus IV
48 tuntia (viikko-opetuksessa 4 tuntia/viikko 12 viikkoa)

9. Käsityön työpajaopinnot 48 tuntia

Esinesuunnittelu ja esineiden valmistus V
48 tuntia (viikko-opetuksessa 4 tuntia/viikko 12 viikkoa)

10. Käsityön työpajaopinnot

Tekstiilin ja vaatetuksen suunnittelu ja valmistus V
92 tuntia (viikko-opetuksessa 4 tuntia/viikko 12 + 12 viikkoa)

Ympäristön suunnittelu ja rakentaminen –teema on mukana kaikissa opinnoissa läpäisyperiaatteella.

Opintokokonaisuudet on suunniteltu niin, että ne voi suorittaa kuudessa vuodessa.

4.2 Esinesuunnittelun ja esineiden valmistuksen tavoitteet ja sisällöt

Opetellaan suunnittelemaan ja valmistamaan käsityötuotteita erilaisin tekniikoin ja erilaisista materiaaleista. Materiaaleina voivat olla esim. eri puulajit, metallit, muovit, lasi, paperi, savi, kivi sekä kierrätys- ja luonnonmateriaalit. Opetuksen sisällöt valitaan siten, että ne kehittävät oppilaan käsityöilmaisua, muoto-, väri- ja materiaalitajua, työtapojen ja välineiden tuntemusta, kuvallista suunnittelutaitoa, sekä ongelmanratkaisukykyä. Tavoitteena on, että oppilas voi tutustua monipuolisesti ja pitkäjänteisesti tuotteen suunnitteluun ja valmistukseen.

4.3 Tekstiilin ja vaatetuksen suunnittelun ja valmistuksen tavoitteet ja sisällöt

Tekstiilin ja vaatetuksen sisältöjen avulla kehitetään oppilaan kykyä käyttää käsityöilmaisussaan ajatuksiaan, tunteitaan, tietojaan ja taitojaan tekstiilimateriaalien avulla. Tavoitteena on, että oppilas voi tutustua monipuolisesti ja pitkäjänteisesti tekstiilituotteiden suunnitteluun ja valmistukseen. Opetuksen sisällöt valitaan siten, että ne kehittävät oppilaan käsityöilmaisua, muoto-, väri ja materiaalitajua, työtapojen ja välineiden tuntemusta, kuvallista suunnittelutaitoa, vuorovaikutustaitoja sekä kulttuurista ymmärtämystä. Materiaaleina voi olla esim. kuitu, lanka, kangas, nauha, nyöri, tekstiilivärit, kierrätys- ja luonnonmateriaalit. Valmistustekniikoina voivat olla esim. ompelu, kudonta, lankatekniikat, värjäys, huovutus, kirjonta ja erityistekniikat.

4.4 Ympäristön suunnittelun ja rakentamisen tavoitteet ja sisällöt

Oppilas havainnoi ympäristöä ja harjoittelee tilan ja suhteiden ymmärtämistä sekä rakenteiden tuntemusta ja visuaalisten ilmaisukeinojen käyttöä.

Ympäristön suunnittelussa ja rakentamisessa opetellaan esim. majan, oman huoneen, kodin, loma-asunnon tai lähiympäristön suunnittelua ja rakentamista. Suunnitelmat toteutetaan esim. muovailemalla, piirtämällä tai rakentamalla havainto- tai pienoismalli.

Tehdään jokin oppilaan suunnittelema kokonaisuus tai siihen liittyvä tuote, tekstiili tms. Tuotteen valmistus ja rakentaminen toteutetaan joko yksilöllisesti tai ryhmätyönä.

5 Henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman laatiminen ja opintojen korvaavuus

Mikäli oppilas ei vammaisuuden, sairauden tai muun näihin verrattavissa olevan syyn vuoksi kykene opiskelemaan oppilaitoksen opetussuunnitelman mukaisesti, opetussuunnitelman tavoitteita voidaan yksilöllistää vastaamaan oppilaan edellytyksiä kuitenkin niin, että opintojen tavoitteet ovat käsityön tavoitteiden mukaiset. Tällöin oppilaalle laaditaan henkilökohtainen opiskelusuunnitelma, jossa määritellään opiskelun tavoitteet, opiskeluaika, opetuksen toteuttamistapa, tarvittavat tukitoimet, mahdolliset suoritukset ja arviointimenettely. Oppilaalta edellytetään kykyä käyttää hyväkseen annettavaa opetusta.

Muilla pakkakunnilla suoritetuilla visuaalisten taiteiden taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opinnoilla voidaan korvata osa opinnoista opintovuositodistusten avulla. Korvaavuudesta on kuitenkin aina neuvoteltava koulutuksen järjestäjän kanssa. Muilla taiteenaloilla tehtyjä opintoja ei hyväksytä suoraan käsityön taiteen perusopintojen sisällöksi.

6 Arviointi

Arvioinnin tehtävänä on tukea oppilaan edistymistä opinnoissa. Arviointi on jatkuvaa ja oppimiseen kannustavaa, ja oppilaalle annetaan palautetta sekä oppitunneilla että opintokokonaisuuksien päättyessä. Oppilas harjoittelee itsearviointia koko opiskelun ajan. Häntä opastetaan oman oppimisensa dokumentoimiseen ja kehittymisensä seurantaan esimerkiksi portfolioyöskentelyn avulla. Arvioinnin kohteina ovat visuaalisten taiteiden yleiset tavoitteet ja käsityön taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän tavoitteiden saavuttaminen.

7 Todistukset

Oppilas saa taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän päättötodistuksen suoritettuaan 10 opintokokonaisuutta. Kaikki oppilaan suorittamat opintokokonaisuudet merkitään päättötodistukseen. Oppilaalle annetaan todistus suoritetuista opintokokonaisuuksista vuosittain.

Päättötodistus sisältää seuraavat asiat:

- koulutuksen järjestäjän ja oppilaitoksen nimi
- taiteenala ja opinnot, joista päättötodistus annetaan
- oppilaan nimi ja syntymäaika
- opiskeluaika vuosina
- oppilaan suorittamat opintokokonaisuudet ja oppilaan saaman opetuksen tuntimäärä niissä (laskennan perustana käytetään 45 minuutin pituista oppituntia)
- rehtorin allekirjoitus ja oppilaitoksen leima
- lainsäädäntö, johon koulutus perustuu
- opetusministeriön myöntämän koulutuksen järjestämisluvan päivämäärä tai kunnan päätös (päivämäärä) opetussuunnitelman hyväksymisestä
- maininnan, että taiteen perusopetuksen yleinen oppimäärä koostuu vähintään kymmenestä opintokokonaisuudesta
- maininnan, että koulutus on toteutettu Opetushallituksen vahvistamien taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opetussuunnitelman perusteiden 2005 mukaisesti.

TPO YI oppimäärä OPS 31.1.2005